

**REZOLUCJA XVII WALNEGO ZJAZDU PTTK
W SPRAWIE
DZIAŁAŃ DLA OCHRONY KRAJOBRAZÓW OJCZYSTYCH**

XVII Walny Zjazd Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego zwraca się do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej o podjęcie działań dla ochrony krajobrazów ojczystych.

Walory krajobrazowe są jedną z głównych atrakcji i stanowią podstawowy czynnik generujący ruch turystyczny. Walory przyrodnicze – równie ważne dla zachowania bioróżnorodności kraju i rozwoju turystyki – poddane są różnym formom ochrony w ramach szeregu aktów prawnych, nadzorowanych przez odpowiednie służby i instytucje państwowe. Znane i doceniane na świecie polskie krajobrazy naturalne i kulturowe, decydujące o atrakcyjności wizualnej terenu, poddawane są ochronie tylko pośrednio, w ramach ochrony przyrody. Pomijane są natomiast zupełnie w przepisach o gospodarce i planowaniu przestrzennym.

Procesy zamierzonej lub spontanicznej degradacji krajobrazów głęboko niepokoją turystów i wywołują ich protesty, zwłaszcza że dotyczą w pierwszym rzędzie obszarów najatrakcyjniejszych dla wszelkich form wypoczynku. Należy bezzwłocznie określić i żądać przestrzegania maksymalnej chłonności terenów i postawić tamę żywiołowym procesom urbanizacji obszarów turystycznych. Dotyczy to przede wszystkim już znanych i uznanych miejscowości i regionów, w których często partykularyzm i chęć zysku prowadzą do nadmiernej zabudowy terenu hotelami, pensjonatami, domami letniskowymi i obiektami usługowymi. Liczba osób tam wypoczywających już obecnie przekracza chłonność terenu i zdolność samoregeneracji środowiska przyrodniczego. Wiele miejscowości i rejonów turystycznych charakterem i gęstością zabudowy przypomina ośrodki miejskie. Coraz liczniejsze, większe i wyższe budynki o fatalnej architekturze przysłaniają widoki i panoramy, tworząc niechciane dominanty krajobrazowe.

Efektom tych zjawisk jest gwałtowne kurczenie się przestrzeni turystycznej, która dotąd służyła różnym formom wypoczynku odbywającym się w symbiozie z przyrodą. Coraz częściej turysta wędrujący pieszo, na nartach, rowerem czy kajakiem spychany jest do zatłoczonych swoistych „rezerwatów” lub skazywany na zastępcze formy parasportowe albo rekreacyjne typu boiskowego, jak spa, siłownie, sztuczne grotty, sztuczne ścianki wspinaczkowe, narciarskie trasy biegowe i zjazdowe, trasy rowerowe i wodne, sztuczne letnie tory saneczkowe i nartorolkowe, place zabaw, wesołe miasteczka, a więc formy zagospodarowania w większości dostępne w miejscu stałego zamieszkania. Kontakt turysty z przyrodą będzie się wkrótce ograniczał tylko do oglądania „on line” w Internecie panoram z kamer zainstalowanych w miejscach już mu niedostępnych. Dla turysty największymi wartościami są: faktyczny kontakt z nieskażoną przyrodą w pięknym otoczeniu, wysiłek fizyczny i doznania intelektualne płynące z krajoznawczego poznawania kraju.

Z tych powodów w imieniu ogromnej rzeszy turystów, nie tylko członków naszego Towarzystwa, apelujemy o pilne poddanie ochronie (prawnej i skutecznej jej egzekucji) tak pięknych i różnorodnych krajobrazów Polski. Obawiamy się bowiem, że w niedługim czasie pozostanie nam już tylko apel nie o ochronę, a o ich rewaloryzację lub nawet rekonstrukcję.

Sytuacja jest tym bardziej niepokojąca, że 24.06.2004 r. Polska ratyfikowała uchwaloną 20.10.2000 r. przez Radę Europy „Europejską Konwencję Krajobrazową”, ale do dziś praktycznie nie podjęto w kraju znaczących działań dla wdrożenia jej zapisów i zaleceń.

XVII Walny Zjazd Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego zwraca się do Sejmu RP o ujęcie w podjętych pracach nad projektem ustawy w sprawie zmian w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym zapisów wynikających z Rezolucji.

Warszawa, 6 września 2009 roku